

Svitlana Liakhovych

Scénář k rozhlasové reportáži

Svitlana Liakhovych se narodila ve městě Svaljava 19. března roku 1971.

„Co se týče dětství, tak to samozřejmě bylo nejlepší v životě to období. Vždycky jsem si měla s kým hrát. Podporoval mě třeba tatínek a maminka tím, že jsem byla nejmladší, třeba když jsem udělala nějakou blbost nebo něco jsem provedla, tak vždycky mi potichu, tajně nadávali bráchové, ale maminka vždycky přišla na pomoc.“

26. dubna 1986 se stala havárie jaderné elektrárny v Černobylu. Zasáhla také oblast dnešní Ukrajiny.

„Hrozně se bála nejvíc moje maminka, protože jsem byla holka. Každá maminka sní, že její holka bude mít své děti, svou rodinu. Takže maminka se bála, že třeba buď nebudu schopna mít děti anebo když se ty děti narodí, tak tehdy se mluvilo o tom, že možná děti budou nějak postižený.“

Život za socialismu nebyl snadný. Režim lidi velmi omezoval. Nemohli slavit Vánoce, Velikonoce a další svátky. Za porušení mohli být odvedeni do vězení.

„Vždycky tatínek a maminka zavěsili okno dekou velkou, tmavou, aby nikdo to neviděl, aby nikdo ani náhodou nepřišel na to, že třeba u nás hoří svíčka a slavíme. Pak zase když třeba tatínek chtěl, abychom aspoň trochu zpívali koledy, tak museli jsme to zpívat potichu zase, aby to nikdo neslyšel. Protože jinak by skončil v Sibiru někde ve vězení.“

Svitlana na Ukrajině vystudovala tři vysoké školy a pracovala jako učitelka, poté na stavebním úřadě. Ale pak – po ruské invazi na Ukrajinu – se celý její život změnil.

„Dva týdny před začátkem války tak už nějak jsem přišla na to, že asi válka určitě bude. Nejprve se mluvilo o tom, že Rusko stahuje ty vojska atd., pak už nám v televizi v hlavních novinách řeknou, že nejmoudřejší by bylo, aby každá rodina si připravila nějakou tašku nebo kufrík s nejdůležitějšími věcmi. Myslela jsem si, že odjedeme, plánovali jsme, ale pořád bylo spoustu věcí, které jsme museli vyřešit.“

Rozhodující pro emigraci bylo to, že se na silnicích začaly objevovat značky. Ty označovaly místa pro bombardování.

„Ty značky se objevily u nás ve městě, no tak to prostě řekla jsem Nastě (Nast'a moje dcera se jmenuje), tak říkám já už to nevydržím, prostě jedeme a je to.“

Do Česka přijely týden po začátku války.

„Ale předtím jsem byla asi čtyřikrát v Praze, když jsem byla dítě. Vůbec jsem si nemyslela, že tady zůstanu v Praze, fakt.“

Svitlana Liakhovych by se ráda vrátila na Ukrajinu, ale brání jí řada věcí. A to její dcera, protože zde studuje na gymnáziu. Také má v Česku manžela a syna – oba tady pracovali už před válkou. Ona sama se snaží pomáhat ze všech sil všem svým krajanům, kteří její pomoc potřebují.